

Keski-Suomen maakuntakaava 2040

2.9.2020

Ikuisen osallistumis- ja arviointisuunnitelman liite - I-OAS liite

I-OAS liitteen tarkoitus

Keski-Suomessa on siirrytty rullaavaan maakuntakaavoitukseen, jonka tarkoituksena on ylläpitää yhtä, jatkuvasti päivittyvää maakuntakaavaa. Rullaavassa maakuntakaavoituksessa muutetaan voimassa olevaa kokonaismaakuntakaavaa vain kertyneiden muutostarpeiden mukaan. Kaavasta käytetään nimeä Keski-Suomen maakuntakaava 2040.

Tällä ikuisen osallistumis- ja arviointisuunnitelman liitteellä täsmennetään ikuista osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa eli määritellään kertyneet muutostarpeet teemoittain, kaavaprosessin tavoitteet, osalliset, menettelytavat, keskeiset selvitystarpeet sekä vaikutusten arvioinnin periaatteet.

Keski-Suomen maakuntakaavan 2040 tarkasteltavat teemat, muutostarpeet ja tavoitteet

Tuulivoiman muutostarpeet ja tavoitteet

Keski-Suomen maakuntakaavan tuulivoimaa koskevat merkinnät ovat vuodelta 2012. Merkintöjä voidaan pitää vanhentuneina tuulivoimatoimialan nopeaan muutokseen perustuen. Strategisessa maakuntakaavassa on osoitettu kaksi aluetta tuulivoimatuotantoon alueen erityisominaisuutta osoittavalla merkinnällä.

Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeuden ja tuotantotehojen kasvaessa Keski-Suomesta muodostuu tuulivoimatoimijoille kiinnostava alue. Keski-Suomen maakuntakaavan 2040 tavoitteena tuulivoiman osalta on osoittaa maakunnallisesti tai seudullisesti merkittävät tuulivoiman tuotantoon parhaiten soveltuvat alueet.

Liikenteen muutostarpeet ja tavoitteet

Keski-Suomen liikenteellinen saavutettavuus ja sen kehittäminen ovat maakunnan elinvoiman perusta. Kaavaprosessin aikana tarkastellaan strategisen liikenneverkon alueidenkäytölliset päivitys- ja muutostarpeet vastaamaan maakunnan liikennejärjestelmän tavoitteita.

Hyvinvoinnin aluerakenteen tavoitteet

Hyvinvointi on yksi maakunnan strategisista kärjistä. Teknisten tuulivoimakysymysten yhteydessä ja rinnalla on mahdollista pohtia myös maakuntakaavaan liittyviä tunnistettuja hyvinvoinnin aluerakenteellisia tekijöitä. Hyvinvoinnin aluerakenne kytkeytyy keskeisesti matkailun ja virkistyksen aluerakenteeseen ja reitistöihin. Sitä tukevat matkailun ja virkistyksen, kulttuuriympäristön vetovoima-alueet ja asumisen ja vapaaajan asumisen vetovoima-alueet sekä osana vetovoimatekijöitä selvitetty hiljaiset alueet. Keski-Suomessa on selvitetty myös luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittäviä painopistealueita, metsätalouden kokonaiskestävyyden entistä parempaa huomioon ottamista sekä metsien monimuotoisuuden tulevaa kehityskuvaa. Luontoympäristö on keskeinen hyvinvointiin liittyvä pitovoimatekijä. Lisäarvoa rakenteelliseen tarkasteluun on mahdollista saada käynnissä paikallisten ja kansainvälisten hankkeiden tuottamasta tiedosta esimerkiksi luonnon ekosysteemipalveluihin liittyen.

Kaavaprosessin aikana tarkasteltavat teemat ja muutostarpeet voivat muuttua ja tarkentua prosessin edetessä. Mahdolliset muutokset ja niiden perusteet käsitellään kaavaselostuksessa ja I-OAS:n päivittyvässä liitteessä.

Maakuntakaavan alueen raja

Keski-Suomen maakuntakaava 2040 käsittelee koko maakunnan aluetta pois lukien Kuhmoinen, joka siirtyy Keski-Suomesta osaksi Pirkanmaan maakuntaa vuoden 2021 alussa eli kaavan tavoite-/luonnosvaiheen aikana.

Osalliset

Keski-Suomen maakuntakaavan muutostarpeet ja niiden vaikutukset koskettavat laajaa osallisten joukkoa. MRL:n mukaisesti osallisia ovat alueen maanomistajat sekä ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa samoin kuin ne viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään (MRL 62 §).

Menettelytavat osallisten kuulemiseksi

Kaavaa laaditaan avoimessa ja vuorovaikutteisessa prosessissa osallisten kanssa. Kaavaprosessin tiedottamiseen, selvitysten tulosten informointiin sekä kaavan vaikutuksista viestimiseen panostetaan merkittävästi. Kaavatyön etenemisestä kerrotaan sosiaalisen median kanavissa (Facebook, Twitter), Keski-Suomen liiton viestintäkanavissa ja virallisissa vaiheissa kuulutuksin ja viranomaisten lausuntopyynnöin.

Kaavan laadinnasta otetaan jatkuvaa palautetta mm. karttapalvelun kautta.

Kaavan laadinnan tukena hyödynnetään pysyviä maakunnallisia ryhmiä, kuten YVA-ryhmä, MAKU-ryhmä ja LJS-ryhmä. Lisäksi kaavaprosessin aikana tarkastellaan erilaisten asiantuntijaryhmien tarvetta ja kokoonpanoja.

Kaavaprosessin ohjauksesta vastaa maakuntahallitus.

Laadittavat selvitykset

Laadittavien selvitysten tarkempi määrittely tarkentuu kaavaprosessin edetessä. Kaavan aloitusvaiheessa on tunnistettu vaikutusten kohdistuminen ihmisiin, linnustoon, maisemaan ja elinvoimaan. Kaavaprosessin lähtötilanneaineistona laaditaan maakotkaselvitys.

Maakotkaselvitys: Kaksivaiheinen selvitys, jonka ensimmäisessä vaiheessa tunnistetaan paikkatietoon sidottuja ympäristömuuttujia käytävällä levinneisyysmallilla maakotkan esiintymisen painopistealueet Keski-Suomessa. Ensimmäisessä vaiheessa saadaan kartta-aineisto kotkalle soveltuvista elinympäristöistä Keski-Suomessa. Toisessa vaiheessa käytetään GPS-seurannan pohjalta kehitettyä reviiirikäyttäytymistä selittävää ja ennustaa mallia, jonka avulla tuotetaan maakunnan tunnetuille pesimäreviireille törmäysriskikartat. Selvityksen tuloksia käytetään ohjaamaan tuulivoima-alueiden sijoittumista maakunnan alueella sekä tarvittaessa yksittäisten voimaloiden sijoittelua kotkareviireillä.

Valmisteilla olevat ja jo valmistuneet selvitykset, joita voidaan maakuntakaavaprosessissa hyödyntää:

- Keski-Suomen liikennejärjestelmäsuunnitelma
- Vt 4 ja 29 kehittämisen periaatteet välillä Helsinki-Tornio-Haaparanta

Päivittyy kaavaprosessin edetessä.

Yhteystiedot

Markus Erkkilä

Suunnittelujohtaja

040 162 7887

markus.erkkila[at]keskisuomi.fi

Liisa Bergius

maakunta-arkkitehti

040 590 2296

liisa.bergius[at]keskisuomi.fi

Juuso Huhtala

paikkatietosuunnittelija

040 595 0174

juuso.huhtala[at]keskisuomi.fi

Hanna Kunttu

suunnittelupäällikkö

040 591 5901

hanna.kunttu[at]keskisuomi.fi

Reima Väливаara

ympäristöpäällikkö

040 595 0918

reima.valivaara[at]keskisuomi.fi